

Patent- och marknadsdomstolen

Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
siri.saeed@regeringskansliet.se

Yttrande över SOU 2025:22 Förbättrad konkurrens i offentlig och privat verksamhet samt Konkurrensverkets hemställan om ändringar i konkurrenslagens (2008:579) bestämmelser om företagskoncentrationer

(KN2025/00748 och KN2025/00567)

Patent- och marknadsdomstolen har granskat betänkandet och hemställan med utgångspunkt i de intressen som domstolen har att beakta. Patent- och marknadsdomstolen lämnar följande synpunkter.

Betänkandet Förbättrad konkurrens i offentlig och privat verksamhet

När det gäller utredningens förslag om *konkurrensfrämjande åtgärder* föreslås Konkurrensverket få långtgående befogenheter att vidta åtgärder (både beteendemässiga och strukturella) så snart det finns hinder för konkurrensen, dvs. utan att hindret måste vara påtagligt eller kvalificerat på något annat sätt. Samtidigt är den föreslagna regleringen övergripande utformad och praxisbildningen förutses bli begränsad. Under de förhållandena bör det enligt domstolen övervägas om ytterligare preciseringar och förtydliganden kan göras i lagtexten eller förarbetena, till ledning för rättstillämpningen. Domstolen noterar t.ex. att begreppet *marknad* i detta sammanhang föreslås ha en annan betydelse än vad som är gängse på konkurrensrättens område i övrigt, varför det kan övervägas om en annan terminologi bör användas. Under alla förhållanden skulle lagstiftningen tjäna på en mer utförlig förklaring till hur begreppet ska förstås i nu aktuell kontext.

Domstolen noterar vidare att det i motiven konstateras att det krävs att de nya reglerna om konkurrensfrämjande åtgärder ger utrymme för en proportionalitetsbedömning. Samtidigt uttrycker den föreslagna 3 a kap. 1 § andra stycket konkurrenslagen endast att den för företaget minst betungande av två lika effektiva åtgärder ska väljas, dvs. regeln ger inte uttryck för en proportionalitetsbedömning i egentlig mening. Det bör enligt domstolen övervägas om det ska framgå av lagen att en proportionalitetsbedömning måste göras. Det vore också önskvärt med ytterligare vägledning för denna bedömning i författningskommentaren.

Vad gäller utredningens förslag avseende *lag om offentlig säljverksamhet* uppmärksammar domstolen följande.

Så som bestämmelserna i 3 § är formulerade kan en säljverksamhet eller ett förfarande på ett otillbörligt sätt påverka eller var ägnat att påverka möjligheterna för privata aktörer att bedriva verksamhet på marknaden, men samtidigt vara försvarbara från allmän synpunkt. Enligt domstolen torde en rimligare ordning vara att säljverksamheter eller förfaranden som är försvarbara från allmän synpunkt inte är att anse som otillbörliga. Det kan uppnås genom att andra stycket omformuleras så att det i stället för att ange att ett förbud inte gäller om en säljverksamhet eller ett förfarande är försvarbart ur allmän synpunkt, anger att sådana säljverksamheter eller förfaranden inte är att anse som otillbörliga. Ett alternativ är att helt undanta andra stycket och att i stället i motiven utveckla att en säljverksamhet eller ett förfarande som är försvarbart ur allmän synpunkt inte ska anses på ett otillbörligt sätt påverka möjligheterna för privata aktörer att bedriva verksamhet på marknaden.

När det gäller förfaranden som skulle kunna ha en otillbörlig påverkan på privata aktörers möjlighet att bedriva verksamhet på marknaden sägs i författningskommentaren till 3 § att den blotta närvaron av den offentliga aktören på en marknad kan leda till att privata alternativ faller bort eller att privata aktörer över huvud taget inte träder in på marknaden. Det finns dock ingen ledning om i vilka fall blotta närvaron når upp till kravet på otillbörlig påverkan. Det bör förtydligas.

Vidare anser domstolen att det även vad gäller förslaget till lag om offentlig säljverksamhet bör övervägas om det behövs närmare vägledning avseende marknadsbegreppet, eftersom det inte heller i denna kontext ska ha den inom konkurrensrätten vedertagna betydelsen.

Patent- och marknadsdomstolen konstaterar slutligen att det är svårt att överblicka vilka *ekonomiska konsekvenser* förslagen kommer att få för domstolen. En kostnadspåverkan kan inte uteslutas, mot bakgrund av att

ärenden om konkurrensfrämjande åtgärder kan komma att bli mycket komplexa och tidskrävande.

Konkurrensverkets hemställan om ändringar i konkurrenslagens bestämmelser om företagskoncentrationer

Domstolen har inte någon erinran mot Konkurrensverkets förslag.

Detta yttrande har beslutats av chefsrådmannen Malou Lindblom samt rådmännen Linda Kullberg (referent) och Anna-Karin Berglund efter föredragning av beredningsjuristen Ingrid Olander.

Malou Lindblom

Ingrid Olander